

Naslov: OČITO JE DA PROBLEMI koji proizlaze iz neravноправности žena i muškaraca nisu u fokusu predsjednika Milanovića

Datum, autor: 20.10.2020. 0:00:00, Zrinka Vrabec Mojzeš

Država, izvor, stranica: Hrvatska, Nacional, 32

Kategorija: Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Tržište rada, Nasilje, Obrazovanje, Ostalo

Površina: 8200,36 cm²

OTS: 408 (izvor: Medianet)

'OČITO JE DA PROBLEMI koji žena i muškaraca nisu u fok'

Razgovarala ZRINKA VRABEC-MOJZEŠ Fotografije TOMISLAV ČUVELJAK

Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova uskoro će započeti provoditi projekt „Osnaživanje žena i podrška u vojnim snagama i mirovним misijama RH“, koji je izabran za financiranje od vlade SAD-a. Na to je posebno ponosna pravobraniteljica Višnja Ljubičić koja je i sama dugo bila zaposlena u MORH-u.

Iako je prije desetak dana u Saboru predstavila Izvešće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2019., Višnja Ljubičić nije zbog toga došla u centar pažnje medija i javnosti. Za to se pobrinuo predsjednik Republike Zoran Milanović, koji u svom verbalnom obraćunu sa svima koji su ga se usudili kritizirati, ni nju nije poštio. „Drago mi je da se javila pravobraniteljica... Kako se ono zove? Recite mi vi. Ne znate, odlično... Ona je osam godina radila taj posao, toliko da ja stvarno ne znam kako se ta osoba zove“, rekao je Milanović.

Pravica po struci, Višnja Ljubičić je u različitim međunarodnim institucijama završila i dodatnu edukaciju o ljudskim pravima, humanitarnom pravu, pravu EU-a, suzbijanju zločina iz mržnje, rodnoj statistici i slično. Od 1993. do 2001. radila je kao šefica odjela i pročelnica ureda tajnika Ministarstva obrane RH, a od 2001. do 2011. bila je načelnica odjela Ureda za ljudska prava Vlade RH. Na dužnost pravobraniteljice za ravnopravnost spolova imenovana je 2011. godine i ponovo izabrana na osmogodišnji mandat 2019. Tijekom osam godina djelovanja bila je angažirana na brojnim projektima i uključena u konkretne inicijative, poput angažmana oko Zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu, na izmjenama Pravilnika o napredovanju u Oružanim snagama za žene, pravima učiteljica za vrijeme rodiljnog dopusta, hitnoj kontracepciji, izvojevala je i Pravilnik o promjeni spola ili odabira života u drugom rodnom identitetu, podnijela je kaznenu prijavu za seksualno uznenimiravanje protiv zamjenika direktora HUP-a, angažirala se otkrivo gej udružiteljskog para i slično.

NACIONAL: Projekt "Osnaživanje žena i podrška u vojnim snagama i mirovnim misijama RH" izabran je za finansiranje od Vlade SAD-a. Što će biti prioriteti u tom projektu i kada ćete ga predstaviti? Kako se žene treba osnažiti?

Projekt će 20. listopada predstaviti nositeljica Irena Petrijevićin Vuksanović, državna tajnica Ministarstva unutarnjih poslova i Davor Božinović, ministar unutarnjih poslova, uz potporu našeg Ureda i CESI-ja (Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje). To je jedan od 11 projekata koje je odlučila financirati američka vlada, od ukupno 300 prijavljenih iz cijelog svijeta. Bilo je nekoliko tema - one koje su se odnosile na obiteljsko nasilje, zatim na ekonomsko-političko odlučivanje i treća tema bila je „Žene, mir i sigurnost“ vezana uz provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti i srodrne rezolucije. Cilj projekta je osnaživanje žena u vojnim snagama i mirovnim misijama, što je meni bilo posebno interesantno jer Hrvatska već ima Nacionalni akcijski plan vezan uz provedbu spomenute

koliko se može govoriti o ravnopravnosti spolova i „staklenom stropu“ u Hrvatskoj vojsci kada je riječ o napredovanju ili dodjeljivanju činova. Ponosna sam na činjenicu da su na temelju naših preporuka izmijenili Pravilnik MORH-a tako da se rodiljni dopust uključi u vrijeme potrebljano za promicanje u određeni čin ili zvanje, kako bi i muškarci i žene imali iste mogućnosti.

NACIONAL: I sami ste dugo bili zaposleni u MORH-u i dobro ste upoznati sa situacijom. Kakvo je bilo vaše iskustvo, ima li diskriminacije i seksualnog uznenemiravanja žena u Hrvatskoj vojsci i ako ima, zašto o tome nisu glasno progovorile, kao, naprimjer, njihove američke kolegice?

Svako muško hijerarhijsko okruženje u kojem se nalaze žene vrlo je izazovno za razumijevanje ravnopravnih odnosa. Ono svuda otvara prostor za različite seksizme i korištenje rodnih stereotipa, pa i u Hrvatskoj vojsci. U posljednjih devet godina mi smo imali slučajeve seksualnog uznenemiravanja u Ministarstvu obrane i u Oružanim snagama i to smo uspješno riješili medijacijom, s obzirom na to da je ispitni postupak u MORH-u kroz razne instance trajao oko dvije godine. Jedna od žrtava koje su nam se obratile već je bila prilično psihički i emocionalno devastirana i zato se naš ured uključio u medijaciju. Uspjeli smo postići da je ministar obrane kroz kadrovsu službu proveo razdvajanje počinitelja od žrtve, na drugo radno mjesto. Nažalost, izostala je primjerena sankcija za počinitelja koja bi odsasala poruku da je tako nešto nedopustivo. Ipak, uvjerenja sam kako u današnje vrijeme takva primjerena sankcija za počinitelja ne bi izostala.

NACIONAL: Boje li se žene prijaviti takve oblike nasilja u Hrvatskoj vojski?

To je univerzalno pitanje i primjenjivo je za bilo koji radni odnos – bilo u državnoj, javnoj ili privatnoj službi. Žena, osobito ako je hraniteljica obitelji ili u obitelji nema podršku, teško da će izaći s takvom pričom u javnost – bilo da je seksualno uznenemiravana, bilo da je uznenemirvana na temelju spola. Ženama za takav korak treba dosta hrabrosti, pa i vremena da u njima sazre odluka da to više neće trpjeti. Ponekad je to slično kao i kod obiteljskog nasilja – žene štute i do deset godina. Sjećam se žena koje su s radnog mjeseta odlazile hitnom pomoći u bolnicu tražiti liječničku pomoć

'DO SADA NIKADA na svoje reakcije nismo imali povratni protuudar koji bi na neki način difamirao neovisnost institucije ili se razračunavao s institucijom na osobnoj razini, kao što je to učinio predsjednik Milanović'

UN-ove rezolucije. Sve edukacije koje su se do sada organizirale i u RACVIAC-u, za naše vojnikinje, časnice i dočasnice, kao i za mušku strukturu, bile su priprema za poštovanje NATO standarda vezanih uz ravnopravnost spolova u postrojbama, upravama i mirovnim misijama. Cilj ovog projekta je educirati pripadnike/ce Oružanih snaga o mogućoj spolnoj diskriminaciji ili seksualnom uznenemiravanju koji se događaju u radnom vojnom okruženju, a osobito na terenu, u državama u kojima standardi NATO-a nisu dostignuti. Treba, dakako, pripremiti i žene, pripadnice Oružanih snaga, da ravnopravno sudjeluju u tim misijama. Nama je važno ustanoviti i koliko su u Hrvatskoj ti standardi dosegnuti i

PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA Milanovića i govori o novom projektu 'Osnaživanje žena i podrška |

Naslov: OČITO JE DA PROBLEMI koji proizlaze iz neravnopravnosti žena i muškraca nisu u fokusu predsjednika Milanovića

Datum, autor: 20.10.2020. 0:00:00, Zrinka Vrabec Mojzeš

Država, izvor, stranica: Hrvatska, Nacional, 33

Kategorija: Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Tržište rada, Nasilje, Obrazovanje, Ostalo

Površina: 8200,36 cm²

OTS: 408 (izvor: Medianet)

Proizlaze iz neravnopravnosti su predsjednika Milanovića'

**Višnja
Ljubičić**
interview

/IŠNJA LJUBIČIĆ odgovara na verbalni napad predsjednika Zorana ojnim snagama i mirovnim misijama RH' koji financira Vlada SAD-a

Naslov: OČITO JE DA PROBLEMI koji proizlaze iz neravноправnosti žena i muškrača nisu u fokusu predsjednika Milanovića

Datum, autor: 20.10.2020. 0:00:00, Zrinka Vrabec Mojzeš

Država, izvor, stranica: Hrvatska, Nacional, 34

Kategorija: Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Tržište rada, Nasilje, Obrazovanje, Ostalo

Površina: 8200,36 cm²

OTS: 408 (izvor: Medianet)

jer su bile na rubu iscrpljenosti. Imamo anonimnih pritužbi, nekada čak prijavljuju očevi u ime svojih kćeri, od kojih su neke visoko obrazovane i na visokim pozicijama u radnom okruženju, ili diskriminaciju na poslu i spolno uznenimiranje prijavljuju njihovi životni partneri. Žene često nemaju dovoljno hrabrosti jer se suočavaju s dilemom hoće li im se vjerovati. Osobito ako se takvo nasilje događa u četiri oka, između nje, kolege ili nadređenog, često bez svjedoka.

NACIONAL: Kad smo već kod vjerodostojnosti, vi ste prijavili DORH-u bivšeg zamjenika direktora HUP-a Bernarda Jakelića, kojeg je za seksualno uznenimiranje anonimno prijavilo 15 žena. Zbog toga ste bili izloženi kritici HDZ-ove zastupnice Branke Juričev-Martinčev, koja je optužila medije da su neadekvatno i brutalno pratili taj slučaj, tvrdeći da su te prijave lažne. Kako to komentirate?

Moram reći da je Nacional to pratio drugačije i propitivo obje strane, pa je imao i različiti naslov u odnosu na ostale medije koji su pisali o tom slučaju. Kroz saborsku raspravu nakon predstavljanja Izvješća o radu mog ureda za 2019. propitivalo se kako postupati kada žrtva lažno optuži počinitelja i time nanese stetu ugledu i obitelji. Iž te rasprave bilo je vidljivo da je upravo pitanje povjerenja i propitivanje vjerodostojnosti žrtve i dalje otvorena tema. Izvid navedenog slučaja je u tijeku, DORH na tome radi. Ipak, moram dodati da se u svom radu nisam susretala s lažnim prijavama. Napominjem da je teret dokazivanja u anti-diskriminacijskim postupcima uvijek na počinitelju, za razliku od ostalih parničkih postupaka. Kada mi dobijemo pritužbu s dovoljno podataka, tražimo očitovanje druge strane koja mora dokazati da nije imala namjera diskriminirati neku ženu ili kršiti njenu pravu. Netko tko je svjesno diskriminira, uvijek će pasti u zamku vlastitih štetnih namjera i zbog toga je lako procijeniti namjeru počinitelja i vjerodostojnost žrtve.

NACIONAL: Posljednjih dana svjedočili smo uvedljivim izjavama predsjednika Republike upućenim sa borskim zastupnicama Daliji Orešković, Marijani Puljak, Radi Borić i vama osobno. Vi ste se o tome oglasili priopćenjem u kojem ste to nazvali seksizmom. Je li vas iznenadila reakcija predsjednika Republike ili ste ipak očekivali da će se predsjednik ispričati?

U posljednjih devet godina ured kojem sam na čelu reagirao je uotpriklice tridesetak slučajeva, kada se radilo o visokoj razini političkih dužnosnika ili javnih osoba koju su davali određene sekističke izjave. Odnosno, izjave koje su se temeljile na diskriminaciji prema spolu, spolnoj orijentaciji, bračnom ili obiteljskom statusu i slično. Podsetila bih na našu reakciju na izjavu tadašnjeg potpredsjednika Vlade Radimira Cačića koji je poručio ministrici Mireli Holly da ne zamara svoju lijepu glavu teškim ekonomskim temama. Zatin u slučaju dvojice ministara zdravstva Kujundžića i Varge, u slučaju župana Tomaševića vezano uz obiteljsko nasilje, zatim na izjave dvojice gradonačelnika - Obersnela koji je napao zastupnicu iz HDZ-a kada je propitivala korištenje novca iz gradskog proračuna,

■ 'NISAM NAPAD PREDSJEDNIKA DOŽIVJELA NA OSOBNOJ RAZINI I TO ZATO ŠTO SMATRAM DA ONAJ KOJI SE TAKO OBRAĆA NEOVISNIM DRŽAVnim INSTITUCIJAMA S RAZINE VRHOVNOG DRŽAVNOG AUTORITETA, NAJVİŞE GORI O SEBI'

kao i na gradonačelnika Zagreba u nekoliko slučajeva. Reagirali smo i na crkvenog vjerodostojnoga koji je uspoređivao žene sa stracama. U ovom posljednjem slučaju postupali smo na temelju desetaka pritužbi građana i upita medija, koji su prepoznali instituciju Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova kao mjesto s kojeg traže očitovanje o izjavama predsjednika Republike. Na temelju službenih dužnosti i zakonskih ovlasti ova neovisna institucija je obogasila o tim izjavama i objavila službeno priopćenje na našim stranicama. No do sada nikada na svoje reakcije nismo imali povratni protuudar koji bi na neki način difamirao neovisnost institucije ili se razračunavao s institucijom na osobnoj razini, kao što je to učinio predsjednik Milanović. Ovo je, što se toga tiče, presedan.

NACIONAL: Predsjednik Milanović izjavio je i da se ne može sjetiti vašeg imena. Iako ste to već komentirali u medijima, svejedno ču pitati - koliko vas je ta izjava osobno pogodila? Kako je moguće da se ne sjeca nekoga tko je obnašao tu dužnost i tijekom njegova premijerskog mandata? Znači li to da mu je to područje potpuno nevažno?

Kao prvo, nisam to doživjela na osobnoj razini i to zato što smatram da onaj koji se tako obraća neovisnim državnim institucijama s razine vrhovnog državnog autoriteta, najviše govor o sebi i o svojim

interesima. Imenovana sam dva mjeseca prije izbora 2011. Sva moja izvješća prolazila su kroz sjednice Vlade kojoj je tada Zoran Milanović bio na čelu pa mi je doista čudno da se nije mogao sjetiti kako se zovem. Očito je da problemi koji proizlaze iz neravноправnosti žena i muškaraca, vezano uz političku participaciju, obiteljsko nasilje i slično, nisu teme koje su bile u fokusu tadašnjeg premijera, a današnjeg predsjednika. Netko može smatrati da je seksizam dio nacionalnog folklora, no podsjećam da je to zakonom zabranjeni oblik diskriminacije. Međunarodni dokumenti UN-a i Vijeća Europe pozivaju vlaže država članica da se prema seksizmu odrede jednakom kao prema rasizmu. Naša izvješća šalju se u sve međunarodne institucije, a oni nas koriste kao izvore. Prijе nekoliko godina u analizi Europskog parlamenta o djelovanju nacionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova u državama EU Europe, proglašeni smo institucijom koja je primjer dobre prakse među novim članicama EU-a. U šest godina napisali smo četiri europske projekte i uprihodili gotovo dva milijuna eura u državni proračun, što nam je omogućilo unaprjeđenje aktivnosti na određenim područjima kojima se bavimo. Cilj nam je biti vidljivi na nacionalnoj razini i prisutni u 21 županiji, dakako, uključujući Grad Zagreb. Naši projekti izabrani su između stotinjak institucija kojih su se prijavljivale iz 28 drugih javnih aktera na račun bivše predsjednice?

NACIONAL: Predsjednik vas je optužio da niste reagirali na sekističke izjave Dalije Orešković ili nekih drugih javnih aktera na račun bivše predsjednice?

To nije istina. Napravili smo dvije analize o difamacijama i sekističkim izjavama prema predsjednici i ženama u politici. Često se mijesaju izjave tijekom izbornih procesa, objave na društvenim mrežama i one izrečene u javnosti i u medijima. Ovaj ured nema zakonske ovlasti reagirati na nečije privatne objave i komentare na društvenim mrežama, jer bi to značilo cenzuru i ograničavanje slobode govora. Mi smijemo reagirati tek ako je nešto neprimjereno izrečeno u javnom prostoru.

**'NETKO MOŽE SMATRATI
da je seksizam dio
nacionalnog folklora, no
to je zakonom zabranjeni
oblik diskriminacije.
Međunarodni dokumenti
pozivaju da se prema
seksizmu odredimo isto
kao i prema rasizmu'**

Naslov: OČITO JE DA PROBLEMI koji proizlaze iz neravноправности žena i muškrača nisu u fokusu predsjednika Milanovića

Datum, autor: 20.10.2020. 0:00:00, Zrinka Vrabec Mojzeš

Država, izvor, stranica: Hrvatska, Nacional, 35

Kategorija: Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Tržište rada, Nasilje, Obrazovanje, Ostalo

Površina: 8200,36 cm²

OTS: 408 (izvor: Medianet)

NACIONAL: U svojoj retorici prema ženama, razlikuje li se predsjednik Republike koji dolazi iz redova socijaldemokratske stranke od nekih desničarskih ikona čije smo neprimjerene izjave u Saboru slušali godinama?

Kada analiziramo politički diskurs i naša dosadašnja reagiranja, ne možemo reći da su seksizmi vezani uz određenu političku opciju jer ih ima podjednako na obje strane političkog spektra.

NACIONAL: Krajem ovog mjeseca, 29. listopada, u Bruxellesu će biti predstavljeno i godišnje Izvješće Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE). Kakva je situacija u Hrvatskoj - je li uopće došlo do pomaka u zastupljenosti žena u politici ili komunikaciji u javnoj sferi kada su u pitanju saborske zastupnice, dužnosnice ili žene koje obnašaju neku javnu funkciju?

Ovaj ured napravio je niz analiza o političkoj participaciji žena, propisanim kvotama za podzastupljeni spol, koje smo izglasali prije više od 12 godina, kao i o mogućem sankcioniranju stranaka koje ih ne poštaju. Na posljednjim parlamentarnim izborima u Sabor je izabran 23 posto zastupnica, što je povećanje od desetak posto u odnosu na 2016., kada je ta brojka doista bila katastrofalna, manja od 13 posto. Prosjek EU-a je 29 posto žena, u Europi 30 posto, no svih su još daleko od 40 posto koliko zahtijeva i EU i koje smo mi ugradili u naše političke kvote. Od 18 članova Vlade, četvero su žene, nema nijedne potpredsjednice - dakle, rekla bih da idemo izrazito malim pomacima prema uklanjanju barijera i u politici i na tržištu rada. Tamo smo daleko ispod 40 posto žena u upravljačkim strukturama velikih kompanija iako su žene u projektu obrazovanje - kao i u EU-u, ima ih 60 posto visoko obrazovanih u odnosu na muškarce. Prema HANFA-inim podacima, u Hrvatskoj je 14 do 16 posto žena u upravnim i nadzornim tijelima. Sve one moraju imati visoko obrazovanje i kompetencije, dok niže obrazovani muškarci, pa i stariji od 65, mogu biti u takvim tijelima. Što je dokaz da ne postoje jednake startne pozicije i još uvijek ima prostora za unaprijeđivanje ustavnog načela ravnopravnosti spolova.

NACIONAL: Nedavno ste predstavili Izvješće o radu u 2019. za koje je glasala većina klubova i zastupnika iako su kritike dolazile mahom iz redova desne opore. Što biste izdvojili kao najvažnije trendove?

Tržište rada i socijalna sigurnost u posljednjih deset godina po broju pritužbi i problema progresivno rastu. Postoji velika razlika u zaposlenosti između muškaraca i žena - ona iznosi preko 10 posto, jaz u placama je preko 13 posto, a u mirovnama preko 22 posto. Problem je i veliki postotak prekarnog rada među ženama - tu smo na samom vrhu EU-a sa stopom od preko sedam posto. Godinu 2019. obilježio je i nedostatak ginekoloških timova diljem Hrvatske, kao i preopterećenost postojećeg sustava zdravstvene zaštite žena - i s tim problemom upoznali smo ministra zdravstva. Obećano nam je da će se broj tih timova povećati i nadam se da su ih osigurali za određena kritična područja. Nasilje u obitelji je također raslo, osobito u prvih šest mjeseci 2020.

NACIONAL: Europski institut za ravnopravnost

spolova (EIGE), ali i europarlamentarci, također upozorava na porast nasilja u obitelji tijekom pandemije covid-19. Kakvi su točni podaci za Hrvatsku?

Što se tiče kaznenih djela nasilja u obitelji, došlo je do porasta od 40 posto, čemu je najviše pridonijela zatvorenost žrtve s počiniteljem u istom prostoru. Mi smo tijekom lockdowna dobivali e-mailom stravične fotografije žena kojima su iščupani dijelovi kose, probijena koža, bile su probodene čavlima i noževima, dokle dogodila se izrazita brutalizacija obiteljskog nasilja. Žene su vapile za pomoći, a mi smo ih upucivali na skloništa i pitali za adresu, kako bi policija intervventno izšla na teren. Za vrijeme pandemije problem je i pratnja pri porodima, koja je bila potpuno stopirana, kao i trudnički tečajevi i postupci medicinski potpomognute oplodnje, na što je posebno upozorila udružba RODA. Zato možemo očekivati da će ove godine biti oko 400 beba manje nego lani.

NACIONAL: Što očekujete od novog zakona o medicinskom postupku prekida trudnoće, koji je, prema odluci Ustavnog suda, Vlada trebala donijeti do veljače 2019., ali to i dalje odgada? Jeste li bili uključeni u radnu skupinu za izradu zakona?

Ne, nismo. Mi smo i bivšem ministru zdravstva Milani Kujundžiću, s kojim smo razgovarali ne samo zbog reproduktivnih prava žena, već i niza drugih problema, predložili da iskoristimo naše stručne potencijale. S obzirom na veliko istkustvo temeljeno na pritužbama koje zaprimamo, kao i istkustvo vezano uz primjenu međunarodnih instrumenata i europske sudske prakse, rekli smo da smo spremljani uključiti se u rad na novom zakonu. No nismo bili uključeni i ne znamo u kojoj je fazi izrada tog dokumenta. S novim ministrom Berošem imamo zakazan sastanak na kojem bismo željeli raspraviti o nizu tema - od transdorsnih osoba i njihova statusa unutar HZZO-a, rada Nacionalnog zdravstvenog vijeća, do problema dostupnosti zdravstvene zaštite žena u doba epidemije. Dakako, tu je i pitanje prijedloga novog zakona o medicinskom prekidu trudnoće. Čekamo na taj sastanak.

NACIONAL: U Izvješću upozoravate i na nedostupnost medicinskog postupka prekida trudnoće zbog priziva savjeti. Pretpostavljam da je najveći problem u malim sredinama?

U fokusu su nam bili upravo ti problemi s

'KADA ANALIZIRAMO politički diskurs i naša dosadašnja reagiranja, ne možemo reći da su seksizmi vezani uz određenu političku opciju jer ih ima podjednako na obje strane političkog spektra'

kojima su nam se građanke javljale tijekom godine. Zbog visokog postotka zdravstvenih djelatnika koji su se pozivali na priziv savjeti, dio zdravstvenih ustanova nije bio u stanju organizirati takav zahvat. Prema našim podacima iz svih hrvatskih bolnica, oko 59 posto liječnika pozivalo se na priziv savjeti. Od bivšeg ministra smo zahtijevali i dobili njegovo obećanje da će svim zdravstvenim ustanovama biti naloženo osigurati ugovorom posebnog liječnika specijalista koji će obavljati prekid trudnoće. Smatramo da će tako siguran pobačaj biti jednako dostupan svim ženama u Hrvatskoj. A kako će se priziv savjeti regulirati novim zakonom i koliko će on biti održiv u našem sustavu, to je teško reći. U susjednim zemljama, naprimjer u Sloveniji, na priziv savjeti poziva se tek tri posto liječnika. I zato dosta žena iz Hrvatske odlazi u Sloveniju. Problem u Hrvatskoj je i neujeđačenost cijena iako nam međunarodni dokumenti preporučuju da se maloljetnicama i ženama slabijeg imovinskog stanja omogući besplatni prekid trudnoće kako bi se izbjegli ilegalni i opasni zahvati, pa i smrtnost žena.

NACIONAL: Je li vas iznenadilo što je predsjednica saborskog Odbora za ravnopravnost spolova Marija Selak Raspudić bila suzdržana u glasanju o vašem Izvješću?

Budući da je predsjednica saborskog Odbora u kvoti stranke Most, ne iznenaduje me njezina suzdržanost. Naime, kod mog izbora 92 zastupnika je bilo za, nitko nije bio protiv i šesteru suzdržanih, a to su upravo bili zastupnici Mosta. Tu se očito radi o političkom promišljanju o tome kako bi institucija Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova trebala djelovati.

NACIONAL: Kritizirala vas je i Karolina Vidović-Krišto zbog vaših preporuka oko ostvarivanja ustavnog prava na prekid trudnoće. Kako to komentirate?

Kritike su se odnosile na naše postupanje koje je zakonom utemeljeno. Jer ako u Hrvatskoj još od 1978. godine postoji Zakon o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o radanju djece, onda mi moramo postupati u skladu s činjenicom da je prekid trudnoće legalan. Prema tome, na svaku pritužbu naših građanki o ograničavanju slobodnog pristupa prekidu trudnoće, mi moramo reagirati. Osobito ako se one smatraju uznenimirenim kada se u okruženju zdravstvene ustanove okupljaju pobornici „kampanje protiv pobačaja“ ili „prava na život“ ili ako se susretnu s promoviranjem materijala u kojima se izravno ili neizravno žene naziva ubojicama nerodeno djece. Ako znamo da je uboštvo kazneno djelo, ne možemo ga dovoditi u korelaciju s postupkom koji je legalan. Tu naša institucija mora biti vjerodstojna. Ipak, ako će se zakonodavac pridržavati odluke Ustavnog suda, koji kaže da se stечena prava ne smiju ukidati, vjerujem da ih novi zakon neće ograničavati. Očekujem da će usuglašavanje stavova tijekom donošenja tog zakona biti turbulentno, ali nadam se da ćemo na kraju imati moderan zakon koji će uvažavati postojeća prava.